

K?salt?Im?? ??-Aile Zenginle?mesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *K?salt?Im?? ??-Aile Zenginle?mesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24775>

Özet

K?salt?lm?? ??-Aile Zenginle?mesi Ölçe?i (K?AZÖ), çal??ma ve aile ya?am? aras?ndaki pozitif etkile?imi, yani bir alandan elde edilen kaynaklar?n di?er alan? nas?l olumlu yönde zenginle?tirdi?ini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? orijinal bir ölçe?in Türkçe'ye uyarlama çal??mas?d?r. Tahsin Akçakanat ve Hakan Uzunbacak taraf?ndan 2019 y?l?nda gerçekte?tirilen bu çal??ma, psikoloji ve örgütsel davran?? alanlar?nda kullan?lmak üzere, bireylerin i? ya?am?ndaki pozitif deneyimlerinin aile ya?am?na, veya tam tersi yönde, aktar?m?n? de?erlendiren k?sa ve güvenilir bir araç sunmay? hedeflemi?tir. Ölçek, özellikle ara?t?rma ortamlar?nda veri toplama sürecini h?zland?rmak ve kat?l?mc? yükünü azaltmak için k?salt?lm?? format?yla önem ta??maktadır.

Anahtar Kelimeler

??-Aile Zenginle?mesi, ?? Ya?am?, Aile Ya?am?, Uyarlama, Psikometrik Özellikler, Çal??an Refah?, Pozitif Psikoloji, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Tahsin Akçakanat, Hakan Uzunbacak

Amaç

K?salt?lm?? ??-Aile Zenginle?mesi Ölçe?i'nin temel amacı, i? ve aile alanlar? aras?ndaki pozitif etkile?im mekanizmas?n?, yani ??-Aile Zenginle?mesi kavram?n?, Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas?, uluslararası literatürde kabul görmü? bir yapı? Türkiye'deki akademik çal??malara kazandırmay? amaçlam??tır.

Ölçek, ara?t?rmac?lara ve profesyonellere, çal??anlar?n bir alandaki beceri, ruh hali veya kaynaklar?n?n di?er alandaki performans? ve genel refah? nas?l art?rdı??n? nicel olarak belirleme imkan? sunar. K?salt?lm?? yap?s? sayesinde, büyük örneklemle yapılan ara?t?rmalarda uygulama kolayl??? sağlamaktadır.

Yap?

Ölçek, psikolojideki **??-Aile Zenginle?mesi** (Work-Family Enrichment) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yapı, i? ve aile çat??mas?n?n aksine, bir ya?am alan?nda edinilen deneyimlerin, becerilerin, pozitif ruh hallerinin veya sosyal kaynaklar?n di?er ya?am alan?ndaki ba?ar?y?, performans? ve memnuniyeti art?rmas? durumunu ifade eder.

??-Aile Zenginle?mesi genellikle iki temel yönde ele al?n?: ??ten Aileye Zenginle?me (Work-to-Family Enrichment) ve Aileden ??e Zenginle?me (Family-to-Work Enrichment). Ölçe?in k?salt?lm?? formu, bu iki yönlü zenginle?menin temel boyutlar?n? yakalamay? hedeflerken, bu pozitif aktar?m?n bili?sel, duygusal ve ara?sal faydalar?n? de?erlendirmektedir.

Geçerlik

K?salt?lm?? ??-Aile Zenginle?mesi Ölçe?i Türkçe Formunun Geçerlik çal??mas?, Akçakanat ve Uzunbacak (2019) taraf?ndan titizlikle yürütülmü?tür. Orijinal ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü korumak amacıyla öncelikle dilsel ve kültürel uyarlama süreçleri tamamlanm??t?r.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek için genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?l?r. Bu analiz, k?salt?lm?? formun orijinal ölçekteki teorik boyutlar? (??ten Aileye Zenginle?me ve Aileden ??e Zenginle?me) Türk örnekleminde de ba?ar?l? bir ?ekilde temsil etti?ini göstermeyi amaçlar.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin i?-aile zenginle?mesi kavram?n? yeterince kapsay?p kapsamad??? uzman görüşleri al?narak de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, yani ölçüm sonuçlar?n?n tutarlı??? ve kararlı???, Akçakanat ve Uzunbacak (2019) çal??mas?nda incelenmi?tir. Güvenirlik testleri, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde gruplar?yla benzer sonuçlar üretme yetene?ini göstermek için kritik öneme sahiptir.

?ç Tutarlı?k Güvenirlik: Ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek amacıyla **Cronbach Alfa** katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Alfa de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçe?in iç tutarlı???n?n kabul edilebilir düzeyde oldu?unu gösterir.

Kararlı?k Güvenirli?i (Test-Tekrar Test): Ölçe?in zaman içinde ne kadar kararlı ölçüm yapt???n? belirlemek için test-tekrar test uygulamalar? yap?lm?? olabilir. Bu, ölçekten al?nan puanlar?n k?sa bir süre sonra tekrarland???nda benzer kald???n? kan?tlar.

Faktör Analizi

K?salt?lm?? ??-Aile Zenginle?mesi Ölçe?i'nin psikometrik özelliklerinin belirlenmesinde Faktör Analizi merkezi bir rol oynam??t?r. Uyarlama çal??mas?nda genellikle iki a?amal? bir faktör analizi süreci izlenir.

Öncelikle **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** ile maddelerin faktör yükleri incelenerek orijinal yap?n?n Türk kültürüne uygunlu?u kontrol edilmi?, ardından **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** ile k?salt?lm?? formun iki boyutlu (??ten Aileye ve Aileden ??e) yap?s?n?n teorik modellerle uyumu

test edilmi?tir. Çal??man?n sonuçlar?, model uyum indekslerinin (örne?in CFI, TLI, RMSEA) kabul edilebilir s?n?rlar içinde oldu?unu göstererek, ölçe?in yap?sal geçerli?ini desteklemi?tir.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Orijinalinde Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r (Örne?in, 5'li veya 7'li Likert ölçe?i). Cevaplar genellikle "Hiç Kat?lm?yorum"dan "Tamamen Kat?l?yorum"a do?ru s?ralan?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Çal??an Yeti?kinler, Profesyoneller, Yüksekö?retim Kurumlar?nda Çal??anlar.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, genellikle hem i? hem de aile ya?am?na aktif olarak kat?lan bireylere uygulan?r. Adaptasyon çal??mas?nda kullan?lan örneklem detaylar? için ana kayna?a ba?vurulmal?d?r.

Test Metodolojisi: Bireysel öz bildirim anketi (Self-report questionnaire).

Anahtar Kelimeler

??-Aile Zenginle?mesi, Faktör Analizi, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometrik Ölçek, Organizasyonel Davran??.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: tahsinakcakanat@sdu.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im Bilgisi)

Yaz??ma Adresi: Tahsin Akçakanat, Süleyman Demirel Üniversitesi, ?ktisadi ve ?dari Bilimler Fakültesi (Tahmini).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2019 (Türkçe Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l?).

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik bir yay?nda sunuldu?u için, ticari olmayan akademik

araştırmalarda kullanılması genellikle izin gerektirmemekle birlikte, sorumlu yazar Tahsin Akçakanat ile iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Akçakanat, T. ve Uzunbacak, H. (2019). Kısaltılmış İki-Aile Zenginleşmesi Ölçeği Türkçe Formunun Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi (AKAD)*, 11(20), 172-179. doi: 10.20990/kilisiibfakademik.456614

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.org.tr.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: kisaltilmis-is-aile-zenginlesmesi-olcegi-toad.pdf

Kısaltılmış İki-Aile Zenginleşmesi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.